

Landbruks- og matdepartementet
v. Hanne Klægstad
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Oslo, 13/11-14

Høringsuttalelse- forslag til endring i forskrift om regulering av svin- og fjørfeproduksjon

Forskrift om regulering av svin- og fjørfeproduksjon (forskriften) har hjemmel i LOV-2004-01-16-5, Lov om regulering av svine- og fjørfeproduksjonen (loven). Formålet med loven er å legge til rette for spredning av svine- og fjørfeproduksjonen på flere enheter ved å regulere produksjonsomfanget hos den enkelte produsent, jvf. lovens §1.

Departementet har foreslått en dobling av grensene for konsesjonsfri drift i kylling- og kalkunproduksjonen:

- Slaktekylling: 140 000 \Rightarrow 280 000 omsatte og slaktede kyllinger pr. år
- Kalkun: 30 000 \Rightarrow 60 000 omsatte og slaktede kyllinger pr. år eller

En slik heving mener departementet vil gi grunnlag for lavere priser til forbrukerne. Argumentene for dette er i hovedsak at større enheter og bedre utnyttelse av eksisterende bygningsmasse og teknologi gir lavere kapitalkostnader og mer effektiv produksjon.

Norsk Fjørfevalg (NFL) er enige i at kapasiteten i husene bør utnyttes og dette var også formålet med den forrige hevingen av konsesjonsgrensene. Det ble da mulig for produsentene å sette inn et ekstra innsett i løpet av et år. Det stilles store hygienekrav til fjørfehus. I majoriteten av tilfellene kan ikke tiden, som brukes til rengjøring, reduseres mellom innsett. Dette innebærer at produsentene ikke har anledning til å sette inn flere innsett per år og effektiv utnyttelse av eksisterende bygningsmasse er derfor ivaretatt. Økt konsesjonsgrense innebærer med andre ord at flokkstørrelsen må økes.

Foreslått konsesjonsgrense fordrer store husdyrrom.

Kylling (8 innsett per år): 2000 kvm

Kalkun (3 innsett per år): 4100 kvm + starthus

Kalkun (2 innsett per år): 6100 kvm

Dette tilsvarer investeringer på henholdsvis 11, 18.5 og 28 mill. kr. Alternativt kan man bygge et nytt hus for å komplettere eksisterende driftsbygninger. Ved produksjon i to hus blir imidlertid effektiviseringstiltakene svært begrenset. I praksis innebærer det to hus med lik arbeidsmengde per enhet.

Vi kan være enige i at noen ønsker å kun produsere kylling eller kalkun på heltid, men fjørfeproduksjon er en attraktiv produksjonsform nettopp fordi den kan kompletteres med annen type produksjon. Den økonomiske risikoen knyttet til gardsdriften blir med andre ord fordelt på ulike produksjoner og det gir også produsenten en variert arbeidsplass. Dette gjør næringen attraktiv

for nye unge produsenter.

Med dagens konsesjonsgrenser har nye produsenter fått mulighet til å starte opp med fjørfeproduksjon, siden vi har hatt et marked i vekst. Dersom de nye konsesjonsgrensene blir vedtatt frykter NFL at det vil være vanskelig både å beholde etablerte produsenter og rekruttere nye. Både økonomiske faktorer og andre faktorer f. eks. spredeareal vil i stor grad begrense produsentene. I verste fall vil verdifull kompetanse innen næringen gå tapt uten at en rekruttering av nye produsenter vil skje. Vi vil se en reduksjon i antall produsenter, vesentlig større enheter og en betydelig sentralisering av enhetene. Store besetninger som ligger tett gir en økt risiko f. eks. ved uforutsette hendelser, flere dyr blir rammet og de økonomiske konsekvensene for produsentene blir større.

Kapitalkrevende produksjoner er også meget sensitive for rentenivået. Markedssvikt gir som regel synkende priser til produsentene og får store konsekvenser når gjeldsbelastningen er høy. Produksjonsformen blir i veldig stor grad avhengig av prisene på kraftfôr og et fungerende tollvern.

Næringen har allerede hentet ut effektene av nye hus og tekniske løsninger. I tillegg kjøper produsentene store mengder fôr, hvilket innebærer at det er lite å hente, i form av rabatt, ved kjøp av enda større kvanta. Det finnes heller ikke noe som tilsier at salget av kylling vil øke vesentlig. Per i dag kan vi produsere det som markedet krever, innenfor gjeldende konsesjonsgrenser. NFL er enige i at fjørfeproduksjon er en effektiv produksjonsform, men uenige i at næringen har så pass mye effektiviseringstiltak igjen at det kan produseres billigere fjørfekjøtt. Ettersom det ikke er mulig å effektivisere i særlig grad, og gjeldsbelastningen på brukene øker dersom foreslåtte konsesjonsgrenser blir vedtatt, må lønnsomheten til bonden tvert imot økes.

Med en dobling av konsesjonsgrensene slik departementet foreslår vil produsentene ha anledning å produsere for eksempel 140 000 slaktekyllinger i kombinasjon med 1 050 slaktegris eller 3750 verpehøner, innenfor de konsesjonsgrenser som departementet foreslår. NFL stiller seg spørrende til hvorvidt departementet har vurdert hvordan en dobling av konsesjonsgrensene for kylling og kalkun vil kunne påvirke markedssituasjonen for svinekjøtt og konsumegg?

2014 er et godt eksempel på at markedet ikke klarer å ”kontrollere” den mengden kyllingkjøtt næringen kan produsere med en konsesjonsgrense på 140 000. Det vil derfor også være naturlig å stille seg spørrende til hvordan markedet vil håndtere en konsesjonsgrense på det doble?

En dobling av konsesjonsgrensene handler hovedsakelig om politikk, som ikke nødvendigvis tar utgangspunkt i fakta. Å legge til rette for større enheter i kylling- og kalkunproduksjonen mener ikke NFL nødvendigvis er å ”styrke landbruket”. Departementet beskriver snarere en strukturforandring som øker gjeldsbelastningen i landbruket og reduserer antallet produksjonseenheter, noe som neppe kan sies å ”styrke landbruket”. Etter NFL sitt syn må gjeldsbelastningen i bransjen være forsvarlig. Å argumentere for at forbrukeren skal få lavere pris på grunnlag av at produsenten skal ta større økonomisk risiko er urimelig. Produsentene trenger en prisheving for å kunne håndtere en slik vekst som departementet ønsker.

NFL ønsker en spredt produksjon i tråd med formålet i loven og departementets forslag til endring av forskriften vil gi en produksjon i strid med dette formålet. NFL stiller seg positive til at diskusjoner om konsesjonsgrenser blir ført jevnlig selv om tiden for å doble konsesjonsgrensene, etter NFL sitt skjønn, ikke er inne.

Med vennlig hilsen

Jan Arne Broen
Styreleder

Ylva Freed
Daglig leder

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer

POST OG BESØKSADRESSE:
Lørenveien 38
N-0585 Oslo
NORGE

TLF:
22 09 07 12/
473 09 273

E-post: adm.fjorfe@icloud.com